

En ny lag om konsulärt ekonomiskt bistånd

Sammanfattning

I detta ärende behandlar utskottet proposition 2002/03:69 En ny lag om konsulärt ekonomiskt bistånd. Förslaget innebär att den nu gällande lagen (1973:137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. upphävs och ersätts av en ny lag med samma tillämpningsområde och i huvudsak samma sakliga reglering som den nuvarande lagen. Den nya lagen tillförs viss reglering som i dag finns i författningar på lägre nivå eller som i dag gäller enligt praxis. Möjligheten för utomlands bosatta svenska medborgare att få varaktigt ekonomiskt bistånd för sin försörjning föreslås avskaffad.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2003.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Konsulärt ekonomiskt bistånd

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om konsulärt ekonomiskt bistånd. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:69.

Stockholm den 22 maj 2003

På justitieutskottets vägnar

Johan Pehrson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Johan Pehrson (fp), Susanne Eberstein (s), Margareta Sandgren (s), Beatrice Ask (m), Helena Zakariasén (s), Ragnwi Marcelind (kd), Elisebeht Markström (s), Jeppe Johnsson (m), Yilmaz Kerimo (s), Torkild Strandberg (fp), Johan Linander (c), Göran Norlander (s), Cecilia Magnusson (m), Joe Frans (s), Leif Björnlod (mp), Kerstin Andersson (s) och Rolf Olsson (v).

Utskottets överväganden

Efter beslut av regeringen tillkallade chefen för Utrikesdepartementet i augusti 2000 en kommitté med uppdrag att se över lagen (1973:137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. Kommittén, som antog namnet Kommittén om konsulärt bistånd, överlämnade i augusti 2001 betänkandet Konsulärt bistånd till svenskar utomlands (SOU 2001:70). Betänkandet har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Utrikesdepartementet (dnr UD2001/1396/KC).

Regeringens lagförslag har granskats av Lagrådet. Lagrådets synpunkter har föranlett regeringen att göra vissa tillägg och ändringar i lagförslaget.

Regeringens lagförslag återfinns i *bilaga 2*.

I propositionen lägger regeringen fram förslag till en ny, moderniserad lag om konsulärt ekonomiskt bistånd, som skall ersätta lagen (1973:137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. Den nya lagen har samma tillämpningsområde och i huvudsak samma sakliga reglering som den nuvarande lagen. Den nya lagen tillförs viss reglering som i dag finns i författningar på lägre nivå eller gäller enligt praxis.

Konsulärt ekonomiskt bistånd skall enligt förslaget kunna lämnas till svenska medborgare som är bosatta i Sverige samt till flyktingar och statslösa personer som är bosatta i Sverige. Om det finns särskilda skäl skall sådant bistånd också kunna lämnas till svenska medborgare som inte är bosatta i Sverige samt till andra utlänningar än flyktingar och statslösa personer som är bosatta i Sverige.

De generella förutsättningarna för rätten till konsulärt ekonomiskt bistånd är enligt förslaget att den biståndssökande har råkat i nöd eller annan svårighet i utlandet och därför behöver ekonomisk hjälp samt att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Det skall vidare vara skäligt att bistånd lämnas. Bistånd skall lämnas med skäligt belopp för nödvändiga kostnader. Bistånd kan också lämnas för avliden person.

Den som har frihetsberövats i utlandet genom myndighetsbeslut skall ha rätt att under förundersökning, rättegång eller annat rättsligt förfarande få konsulärt ekonomiskt bistånd för utredning, bevisning, juridiskt biträde och tolk, i den utsträckning den frihetsberövade av särskild anledning har behov av sådant bistånd. Prövningen av rätten till sådant bistånd skall göras utifrån samtliga omständigheter i det särskilda fallet, men med utgångspunkten att den enskilde i första hand har att utnyttja de möjligheter som vistelselandets rättsordning erbjuder, i förening med det icke-ekonomiska bistånd som utlandsmyndigheten kan lämna. Prövningen skall omfatta även sökandens ekonomiska förhållanden. Också den som inte är frihetsberövad, men som står under hot om frihetsberövande, skall under samma förutsättningar kunna få ekonomiskt bistånd, om det finns särskilda skäl för det.

Rätten till konsulärt ekonomiskt bistånd för brottsoffer föreslås vara oförändrad. Även reglerna om återbetalningsskyldighet för erhållet bistånd och om eftergift av återbetalningsskyldigheten föreslås behållas oförändrade.

Möjligheten för utomlands bosatta svenska medborgare att få varaktigt konsulärt ekonomiskt bistånd för sin försörjning föreslås avskaffad. Det föreslås vissa övergångsbestämmelser i den delen.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2003.

Utskottet anser att riksdagen bör bifalla propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2002/03:69 har regeringen (Utrikesdepartementet) föreslagit att riksdagen antar regeringens förslag till lag om konsulärt ekonomiskt bistånd.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

